

 scrisori
remarcabile

SHAUN USHER

Părinți

TATA

Scrisori remarcabile a luat naștere în 2009, odată cu lansarea site-lui lettersofnote.com, care celebrează corespondența de modă veche și a fost vizitat de peste 100 de milioane de ori. Primul volum din *Scrisori remarcabile* a fost publicat în octombrie 2013 și a fost urmat, în același an, de Letters Live, un eveniment în decursul căruia celebrități din întreaga lume citesc scrisori remarcabile în fața spectatorilor.

De atunci încoace, aceste două creații ale lui Shaun Usher s-au dezvoltat în paralel. *Scrisori remarcabile* a devenit un fenomen internațional, iar show-urile Letters Live au fost puse în scenă în spații emblematice precum Royal Albert Hall din Londra și sala de spectacole de la Ace Hotel din Los Angeles.

Puteți afla mai multe despre toate acestea pe site-urile lettersofnote.com și letterslive.com. De asemenea, puteți asculta edițiile audio ale noii serii de *Scrisori remarcabile*, citite de personalități carismatice care iau de obicei parte la show-urile Letters Live.

Pentru tata

O scrisoare este o bombă cu ceas,
un mesaj închis într-o sticlă,
o incantație, un strigăt după
ajutor, o poveste, expresia unei
frământări, o porție de dragoste,
o cale de a crea o legătură
prin cuvinte. Această formă
simplă, genială și democratică
de artă rămâne o modalitate de
comunicare puternică și, în ciuda
oricărei revoluții tehnologice în
care ne-am afla, scrisoarea e
un lucru viu și, întocmai
literaturii, va supraviețui.

INTRODUCERE

Într-o dimineață rece din 2019, în timp ce își învârtea plin de lehamite periuța de dinți în gură, mezinul familiei a aruncat o privire în oglindă și, cu încrederea și sincronizarea comică a cuiva cu dinți mult mai mari, a făcut anunțul:

„Tati... cărțile tale sunt stupide.“

Cu aceste cuvinte de încurajare în minte, le dedic parțial scrisorile de față ambilor mei copii dragi, fără de care această carte probabil că ar fi venit mai repede, dar scrisă de un Shaun mai vechi – o versiune a mea mai robustă emoțional, care nu înțelegea pericolul imediat dintr-un mediu nou, ajunsese să halucineze din cauza constantei privări de somn timp de șase ani, care eșuase lamentabil să profite de libertatea de care se bucurase până atunci și, cel mai important totuși,

nu trăise încă acel moment în care inima avea să i se mărească de două ori și să devină de două ori mai sensibilă, când avea să își țină în brațe întâiul născut, vânat, iar prioritățile urmau să se schimbe instantaneu și în prim-plan urma să își facă loc condiția de părinte.

Cealaltă persoană căreia îi dedic această culegere de scrisori este tatăl meu, un om magnific care a adus căldură și o blândă absurditate subterană nu numai în copilăria *mea* și a fraților mei, dar și în cea a prietenilor noștri încântați. Care de cele mai multe ori dădea impresia că este fratele nostru mai înalt și mai păros. Care, în ciuda orelor suplimentare de lucru pe care le făcea pentru a-și întreține familia, nu părea să fie absent niciodată. Un om ale cărui cele mai grozave sfaturi pentru copiii săi, pe care le repeta atât de des, dar pe care, spre frustrarea mea veșnică, nu le-a scris niciodată într-o scrisoare, au fost: „Nu

vorbiți cu străinii dacă nu-i cunoașteți și nu răspundeți la telefon decât dacă sună.“ Înțelepte cuvinte, într-adevăr. Nu este nicio exagerare să spun că, în ce-i privește pe părinți mei, am tras lozul cel mare și tatăl meu va fi întotdeauna tatăl care mă străduiesc eu să fiu. Nu pot decât să sper că odraslele mele vor simți ceva similar, chiar și vag, dacă vor alege vreodată să urmeze aceeași cale.

Era în aprilie 2010 când eu și soția mea ieșeam din maternitate cu primul nostru fiu și infinite precauțiuni. Șase luni mai târziu, plini de un alt fel de groază, ne-am dus cu băiatul nostru într-un alt spital, pentru a vedea o umbră, adică tot ce rămăsese din tatăl meu, aflat în imposibilitatea de a comunica, din cauza unui accident vascular cerebral care ne-a devastat și încă ne afectează pe toți până azi. Acele ore, zile, săptămâni și luni pline care au urmat au fost cele mai dure din

viața mea și abia acum, aproape un deceniu mai târziu, îmi dau seama cât de îngrijorat am fost, încât mai să-mi iau rămas-bun de la el, și cât de rău mi-a părut pentru fiul meu, abia venit pe lume, fiindcă voiam cu disperare să trăiască bucuria de a-l cunoaște pe tatăl meu. Din fericire, tata este încă cu noi în 2019 și mâna lui „bună“ poate acum să fie văzută frământând aluatul sau așezându-i-se ușor pe gât în timp ce râde – un gest care precedă cu decenii urgențele medicale și acum servește ca dovadă că accidentul vascular cerebral nu a reușit să îl deposeze de cele mai importante trăsături ale personalității.

Cele 30 de scrisori din acest volum explorează relația dintre tată și copil, prezentând această legătură în toată varietatea și complexitatea ei. Scrisori de neprețuite sfaturi paterne de la oameni ca Ted Hughes și Mahatma Gandhi stau printre scrisori furioase adresate taților,

inclusiv o plângere veche de secole, descoperită în Egipt, a cărei stare de spirit este amuzant de modernă. Un schimb emoționant de epistole dintre un tată homosexual și fiul său homosexual a putut fi doar recent publicat, spre deosebire de corespondența din 2016 în care un tată și băiatul său își împărtășesc temerile privind brutalitatea în creștere a poliției din SUA. În altă parte, un fost sclav îi scrie fostei sale stăpâne și o avertizează că va veni, însoțit, să-și ia copiii. De-a lungul acestui volum se regăsesc umorul și tristețea, speranța și teama, mândria și frustrarea. O călătorie emoțională nu foarte diferită de cea a oricărui om care începe cu momentul în care devine părinte.

Shaun Usher
2020

Scrisorile

SCRISOAREA 01 CEL MAI RECUNOSCĂTOR DINTRE PĂRINȚI

Samuel Bernstein către Serge Koussevitzky
15 septembrie 1941

La Carnegie Hall din New York, în data de 14 noiembrie 1943, viața lui Leonard Bernstein, în vârstă de 25 de ani, s-a schimbat într-o clipă, când o înlocuire de ultim minut i-a adus debutul ca dirijor al Orchestrei Filarmonice din New York. După toate relatările, a fost un mare succes – atât de mare, de fapt, încât a doua zi era celebru, accelerând astfel o carieră muzicală sclipitoare, care se va întinde pe zeci de ani și continente și îl va situa sus, printre marile personalități ale istoriei. În vara anului 1940, cu trei ani înainte de a-i fi înmănată bagheta de dirijor, Bernstein a fost ales de către directorul muzical al Orchestrei Simfonice din Boston, Serge

Koussevitzky, pentru a fi unul dintre dirijorii de la Berkshire Music Center din Tanglewood, o oportunitate de care s-a agățat cu ferveare. Koussevitzky a devenit idolul și mentorul lui Bernstein, dragostea lui pentru muzică intensificându-se până în punctul în care a devenit unicul lucru la care se gândea. Această evoluție a fost observată de tatăl său, Samuel, care inițial se opusese obsesiei lui Bernstein. În septembrie 1941, conștient de faptul că fiului său i-a fost destinat să continue pe această cale, i-a scris o scrisoare.

SCRISOAREA

15 sept. 1941
Dr. Serge Koussevitzky
Lenox
Mass.

Stimate domn,
Vă rog să-mi iertați această libertate pe care mi-o iau în comunicarea cu dumneavoastră, dar din moment ce problema este una urgentă, știu că îmi veți înțelege motivele pentru care vă scriu în acest moment.

Fiul meu Leonard tocmai s-a întors acasă după o vacanță de câteva săptămâni și, nu numai din instinct patern, ci și din indicii exterioare, îmi este destul de clar că Leonard este nefericit, după cum probabil vă puteți da seama, deoarece este atât de preocupat de munca care-i acaparează toate gândurile...

MUZICA. Așadar, vă rog să iertați acest biet părinte pentru încălcarea intimității dumneavoastră, dar trebuie, de nevoie, să apeleze la dumneavoastră pentru un oarecare ajutor pentru Leonard. Sincer vorbind, dr. Koussevitzky, Leonard vă idolatrizează; știu ce ați ajuns să însemnați pentru el și eforturile dumneavoastră binevoitoare manifestate pentru el reprezintă un indiciu clar al sentimentului reciproc.

Cu un deosebit interes apelez la dumneavoastră pentru a găsi o oportunitate pentru Leonard, astfel încât să fie posibil pentru el să meargă mai departe cu prima sa Dragoste [...], Muzica și în domeniul special de care el este atât interesat. Sper și mă rog ca dumneavoastră să găsiți un post liber [pentru] el undeva în Statele Unite, unde să-și poată continua munca. Aspectul financiar nu mă interesează în acest moment, deoarece principala mea preocupare este ca Leonard

să aibă un loc în care să își poată continua munca și să poată să cunoască fericirea.

Vă rog să mă iertați de o mie de ori pentru că insist cu problema mea la dumneavoastră, dar am simțit că este datoria mea de tată al lui Leonard să vă abordez și, cunoscând ce fel de om sunteți, sunt sigur că veți înțelege. Fie ca Dumnezeu să vă aibă în pază mulți, mulți ani de acum înainte pentru a putea continua realizările dumneavoastră și binele pe care l-ați făcut în această lume și pe care veți continua să-l faceți și pentru multele fapte bune pe care le-ați realizat, de o importanță majoră, iar cea pe care chiar o consider foarte necesară pentru bunăstarea viitoare a fiului meu va fi aceasta pe care o veți înfăptui acum în numele său.

Apreciez mai mult decât poate fi exprimat prin cuvinte bunătatea dumneavoastră față de Leonard și interesul

pe care l-ați manifestat față de pasiunile sale și, dacă ați continua în eforturile dumneavoastră, l-ați face pe acest tată cel mai recunoscător dintre părinți. Din mândrie, Leonard nu ar aproba niciodată să vă abordez în acest mod, de aceea știu că veți înțelege solicitarea mea ca această scrisoare să fie păstrată în strictă confidențialitate.

Vă mulțumesc, Dr. Koussevitzky, și Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Al dumneavoastră,
Samuel J. Bernstein

SCRISOAREA 02

L-AM IUBIT PE BĂIAT

William Wordsworth către Robert Southey
2 decembrie 1812

Anul 1812 a fost cel mai sumbru din viața lui William Wordsworth – poet romantic englez, autor al unor capodopere nepieritoare, printre care „I Wandered Lonely as a Cloud“ și poemul autobiografic postum The Prelude. În iunie, fiica sa de trei ani, Catherine, a murit în urma unui atac de epilepsie; apoi, în prima zi a lunii decembrie, fiul său de șase ani, Thomas, a murit de rujeolă și pneumonie. Pe 2 decembrie, având ambii copii îngropați sub același copac din Lake District, William Wordsworth îi scria prietenului său, poetul Robert Southey.

SCRISOAREA

2 decembrie 1812
miercuri seara

Dragul meu prieten,
Simptomele rujeolei au apărut la fiul meu Thomas joia trecută; a rezistat foarte bine până marți, între zece și unsprezece s-a simțit bine și era vesel; a avut loc o schimbare bruscă, fără vreo cauză aparentă; a început o inflamație în plămâni imposibil de controlat și inocentul nostru drag și-a încredințat sufletul lui Dumnezeu înainte de ora șase seara. Trupul nu părea să-i fi suferit prea mult, dar mă tem că și-a frământat mintea, deoarece era într-o perioadă în care mormântul surorii sale îl făcea să se gândească mereu la moarte.

Soția mea suportă pierderea copilului cu o tărie surprinzătoare. În ce mă privește, dragă Southey, nu îndrăznesc să

spun în ce stare de spirit sunt; l-am iubit pe băiat cu cea mai mare dragoste de care sufletul meu este capabil, și el mi-a fost luat – totuși, în agonia prin care trece spiritul meu pentru că mi s-a luat această comoară, mă simt de o mie de ori mai bogat decât dacă nu aș fi avut-o niciodată. Dumnezeu să vă țină și să vă apere pe tine și pe toți prietenii noștri de repetarea unor asemenea încercări – of, Southey, fii aproape de mine! Dacă nu te temi de durere, m-aș simți obligat să-ți spun să vii pe la noi! Multă dragoste din partea tuturor – vei transmite această veste tristă soției tale, doamnei Coleridge, și doamnei Lovel, domnișoarei Barker și doamnei Wilson. Biata femeie. Ea a fost cea mai bună cu el – Dumnezeu să o răsplătească!

Domnul să te binecuvânteze
Prietenul tău credincios,
W. Wordsworth

O experiență literară fabuloasă.

THE BIG ISSUE

În *Scrisori remarcabile. Părinți*, SHAUN USHER reunește o corespondență plină de iubire, umor și înțelepciune cu și despre părinți. Cartea este structurată în două volume: primul, *Mama*, și al doilea, *Tata*. Fiecare conține 30 de scrisori despre viața și rolul de părinte – și de copil –, cu sfaturi și speranțe pentru viitor, scrise în momente de pură bucurie sau dezamăgire și tristețe.

Seria include scrisori expediate de: E.B. White, George Bernard Shaw, Sylvia Plath, Laura Dern, Baya Hocine, Louisa May Alcott, Anne Frank, Richard Wagner, Groucho Marx, Che Guevara, Ted Hughes, Katherine Mansfield, Arthur Conan Doyle și mulți alții.

